

پنجشنبه 2 آذر 1396 - 3 ربیع الاول 1439 - 22 نوامبر 2017

هم پیمان شدن حضرات آیات بهبهانی و طباطبایی به منظور نیل به مشروطه (1284 ش)

هم پیمان شدن حضرات آیات بهبهانی و طباطبایی به منظور نیل به مشروطه (1284 ش)

انتشار عکس موسیونوژ بلژیکی مدیر کل گمرک ایران با لباس روحانیت شیعه در مجلس لاهو و لعب، خشم مردم متدین و علما را برانگیخت. در این میان، کوبنده‌ترین و مؤثرترین اعتراض از جانب سید عبدالله بهبهانی، عالم بزرگ تهران، مشاهده شد. مظفرالدین شاه در پی اعتراضات سهمناک بهبهانی، نامه‌ای به او نوشت و به برآوردن خواسته‌های وی تعهد سپرد. اما با آرام شدن مردم و فروکش کردن هیجان‌های نخستین، اقدامی از سوی شاه قاجار در این باره صورت نگرفت و این بار، بهبهانی مصمم شد تا به همراهی دیگر علما، نهضت را شوری تازه ببخشد. براین اساس، مقصود خود را با علمای نامدار و بزرگ تهران در میان گذاشت که در این میان تنها سید محمد طباطبایی اظهار داشت که به خاطر مشروطه، حاضر است بهبهانی را همراهی کند. آیت‌الله بهبهانی نیز همکاری طباطبایی را مغتنم شمرد و دوم آذر 1284 ش به منزل طباطبایی رفت و پس از مذاکره، هم‌پیمان و متفق شدند که در مبارزه علیه استبداد و ظلم حکومت تا رسیدن به هدف اصلی یعنی مشروطه، از یاری یکدیگر باز نایستند. این نشست که به پیمان "سیدین سندی" معروف شد، در تاریخ مشروطیت اهمیتی بس بزرگ یافت تا جایی که رشد نهضت مشروطه‌خواهی را به آن دو بزرگوار دانسته‌اند. بهبهانی شخصیتی بی‌پاک، شجاع و سرسخت بود و طباطبایی، عالمی متقی، پاک دامن، آگاه به علوم زمان و اوضاع سیاسی جهان. در واقع، دو ویژگی ممتازی که هر رهبر برای پیروزی نهضت بدان نیازمند است، یعنی سازش ناپذیری و درایت، به وسیله اتحاد بهبهانی و طباطبایی حاصل شد و پیروزی‌های بعدی را ممکن ساخت تا به مشروطه دست یافت. تشکیل "کمیته دفاع ملی" در قم در جریان جنگ جهانی اول (1294 ش)

پس از تجاوز ارتش روس به ایران در جریان جنگ جهانی اول و پیشروی تا نواحی اطراف تهران و انحلال مجلس شورای ملی، طبق هماهنگی به عمل آمده با احمد شاه قاجار، قرار بر این شد که شاه به طرف اصفهان حرکت کند و پایتخت به آن شهر منتقل شود. اما پس از مذاکرات بسیار با نمایندگان روس و انگلیس نظر احمدشاه تغییر کرد و به اطلاع دربار رسید که قوای روس به پایتخت حمله نخواهند کرد. در این حال، عده‌ای از نمایندگان مجلس، روحانیان بلند پایه و تجار تهران، پایتخت را به قصد قم ترک کردند و در قم، کمیته دفاع ملی را تأسیس نمودند. در این حال فرمان جهاد علیه روس از طرف علما صادر شد و هیئتی مامور تدارک اسلحه گردید. در همین ایام، قوای جنگی روسیه، شهر ساوه را تصرف کرده، به سمت قم پیشروی کردند. اعضای کمیته دفاع ملی که قوای مهاجم را در پیش روی خود دیدند، به سرعت رهسپار اصفهان شدند و پس از چند روز توقف، به سمت کرمانشاه حرکت کردند. قوای روسیه نیز پس از تصرف ساوه، شهرهای قم و کاشان را اشغال کردند و برای مقابله با کمیته راهی کرمانشاه شدند. این کمیته در کرمانشاه، دولت موقتیی تشکیل داد و به جنگ روس‌ها رفت. پس از چندین درگیری بین قوای روس و انگلیس با کمیته دفاع ملی، این کمیته مجبور شد جای خود را تغییر دهد و مدتی در قصر شیرین و موصل در عراق اقامت نموده، سرانجام به استانبول رفتند. این کمیته و دولت موقت در اردیبهشت سال بعد با نامی دیگر اعلام موجودیت کرد، اما سرانجام پس از پایان جنگ منحل شد.

هجوم وحشیانه ایادی رژیم پهلوی به حرم مطهر امام رضا(ع) (1357 ش)

روز دوم آذر 1357، در مشهد تظاهرات آرامی از طرف مردم به وقوع پیوست و تظاهرکنندگان وارد صحن حرم امام رضا(ع) شدند. ناگهان نظامیان رژیم، مردم را به گلوله بستند و عده‌ای از مردم مبارز جان خود را از دست دادند. گلوله باران بارگاه مقدس حضرت ثامن الحجج(ع) خشم مردم را چندین برابر کرد و عکس العمل علما را به بار آورد. حضرت امام خمینی(ره) طی پیامی متذکر شدند: دولت یاغی نظامی، به امر شاه، تر و خشک را به آتش کشیده و یکی از بزرگ‌ترین ضربه‌های این جنایتکار به اسلام، به مسلسل بستن بارگاه قدس علی بن موسی الرضا صلوات الله علیه است. پس از آن، امام، روز پنجم آذر را عزای عمومی اعلام نمودند. متعاقب پیام امام، سایر آیات عظام و مراجع تقلید نیز پیام‌هایی در محکوم کردن عملیات نظامیان در مشهد فرستادند و روز عزای ملی را تأیید و بر آن تأکید نمودند.

درگذشت محقق و مترجم معاصر استاد دکتر "محمد حسن لطفی تبریزی" (1378 ش)

استاد دکتر محمدحسن لطفی تبریزی، مترجم آثار فلسفی و محقق بنام آثار افلاطون، در سال 1298 ش در تبریز به دنیا آمد. وی پس از گذراندن دروس ابتدایی و متوسطه راهی تهران شد و پس از اخذ لیسانس حقوق از دانشگاه تهران، مدرک دکترای خود را از آلمان گرفت و از سال 1329 تا پیروزی انقلاب اسلامی به وکالت پرداخت. دکتر لطفی تبریزی پس از آن، عمر خود را وقف خواندن و نوشتن و ترجمه آثار فلسفی نمود و با تسلطی که به زبان‌های آلمانی، انگلیسی

و فرانسوي داشت، در زمره بهترین مترجمان آثار فلسفي قرار گرفت. وي در طی مدت نزدیک به چهل سال ترجمه آثار کلاسیک و متون اصلی فلسفه، آثار متعددی به وجود آورد که زندگی و آثار افلاطون، دوره آثار افلاطون، فرهنگ رنسانس و خاطرات سقراط از آن جمله‌اند. سرانجام استاد لطفی تبریزی در حالی که عمری را به خدمات ارزشمند علمی سپری کرده بود در دوم آذر 1378 ش در هشتاد سالگی بدرو حیات گفت و در بهشت زهرا آرامید. بیرون آمدن پیامبر اسلام از غار ثور پس از سه شبانه روز و حرکت به سوی مدینه (1ق)

پیامبر اکرم(ص) پس از سه شبانه‌روز مخفی بودن در غار ثور، در روز چهارم ربیع‌الاول سال اول هجرت به سوی مدینه حرکت نمود. آن حضرت را در غار ثور، ابوبکر بن‌المر و ابی‌رحمه؛ قحافه همراهی می‌کرد. حضرت علی(ع) و برخی از نزدیکان پیامبر(ص)، شبانه به این غار رفت و آمد می‌کردند. پس از هجرت پیامبر اکرم(ص) از مکه، حضرت علی(ع) سفارش‌ها و خواسته‌های آن حضرت در مکه را برآورده نمود و خانواده پیامبر اکرم(ص) را به سوی مدینه به حرکت درآورد. مرگ "آندره مالرو" نویسنده سیاسی و معروف فرانسوي (1976م)

آندره مالرو، نویسنده معروف فرانسوي، در سوم نوامبر 1901م در پاریس به دنیا آمد. وي در ابتدا به علت علاقه به باستان‌شناسی و هنرهای قدیمی به تحصیل در این رشته پرداخت و آن گاه زبان سانسکریت را فرا گرفت. مالرو در جوانی پس از مطالعه کاملی که در زبان مردم هندوچین کرد به آن سرزمین که تحت سلطه فرانسه بود عزیمت نمود. در ابتدا تصور می‌شد که این سفر تنها یک سفر تفریحی است اما مالرو در هند و چین وارد فعالیت‌های سیاسی شد و علیه سلطه استعماری فرانسه دست به کار گردید. وي پس از بازگشت به فرانسه، کتابی درباره مبارزات مردم جنوب شرقی آسیا علیه استعمار تحت عنوان سرنوشت بشر نگاشت و با انتشار این کتاب در ردیف معروف‌ترین نویسندگان ادبی جهان قرار گرفت. با این اثر که جزو شاه‌کارهای مالرو به حساب می‌آید، وي به دریافت جوایز معتبر فرانسه نائل آمد و کتابش به اکثر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شد. مالرو قبل از جنگ جهانی دوم، در حمایت از جمهوری خواهان اسپانیا راهی این کشور شد و به مبارزه بر ضد سلطنت‌طلبان پرداخت. او هم‌چنین در جریان جنگ جهانی دوم، دو بار توسط آلمانی‌ها اسیر شد که از زندان فرار کرد. مالرو پس از جنگ به عنوان وزیر فرهنگ فرانسه برگزیده شد و انجمن جهانی نویسندگان مدافع فرهنگ را بنیاد نهاد. او در بعضی کتاب‌های خود به تشریح عقاید مخصوص خویش راجع به سیاست پرداخته و علیه مرگ و خون‌ریزی، مبارزه سختی نموده است. مالرو در سال 1953م، رمان فریادهای سکوت را انتشار داد که برخی آن را ماندگارترین اثر او می‌دانند. وي در این اثر بر پایه تحقیق و بررسی که پیش از آن با نام روان‌شناسی هنر انجام داده، تاریخ مصوری از آدمی و توان هنریش از خط‌کشی‌های دوران نوسنگی بر غارها، تا آسمان خراش‌های شگفت‌آور جهان امروز به دست داده است. مالرو در این کتاب، می‌فهماند که هنر، یکسره شورش و اعتراض علیه خاموشی است و علمی است طغیان‌گرانه در برابر مرگ و از میان رفتن غم‌انگیز آدمی. از نظر مالرو، سرگذشت هنر، سرگذشت آدمی است. مالرو از چهره‌های استثنایی و از مردان بزرگ عصر ماست. وي در عین حال، داستان‌نویس، هنرشناس، انسان دوست، مبارز و میهن‌پرست بود. به فرهنگ فرانسه خدمت بسیار کرد و مدت پنجاه سال در دل همه وقایع و تحولات اروپا جای گرفته است. اصول عقیده او بر آزادی بشر استوار است، آزادی که در برابر شکل‌های گوناگون تقدیر، گاه به صورت انقلاب ظاهر می‌شود و گاه به صورت فرهنگ مشترک. در نظر مالرو، برادری و یگانگی معنوی، پادزهری است برای درمان تنهایی احتضارآمیز بشر. مالرو در برابر پوچی زندگی، ناامیدی توأم با خوشبینی دارد و این حال را، انسانیت غم‌انگیز می‌خواند. داستان‌های مالرو، پرده نقاشی وسیعی است که در آن، اشخاص تلاش می‌کنند تا به رؤیاهای خود تحقق بخشند. از مالرو آثار متعدد دیگری بر جای مانده که راه سلطنتی، وسوسه غرب، فاتحان، امید، روزهای خشم و امید بشر از آن جمله است. آندره مالرو سرانجام در 23 نوامبر 1976م به دلیل ابتلا به نوعی بیماری ریوی در 75 سالگی درگذشت.